Quelle: http://manuscripta.at/?ID=36643
Copyright: Göttweig, Benediktinerstift

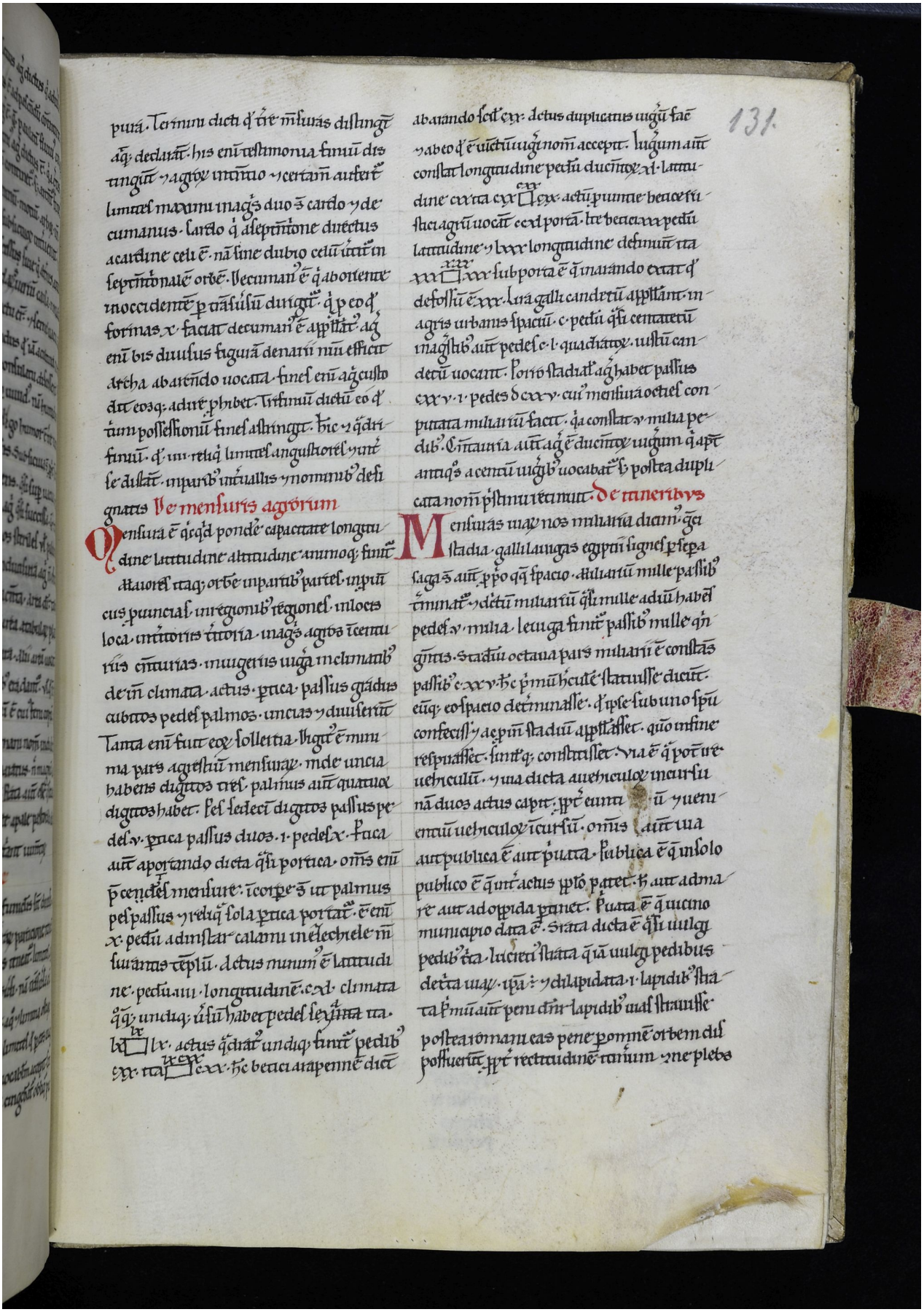

131.

puta. Terminu ducti q' tre mensuras distingt
aq; declarat. his enim testimonia finium dis
tingunt. y agroy uirtuo. y certam autem
limitem maximu magis duo s carlo. y de
cumanus. Carlo q' a septentione directus
a cardine celi e. na sine dubio celi uertit in
septentrionale orbe. Decumanu e q' a oriente
in occidente p ratitudinem dirigit. q' p eo q'
formas x facit decumanu e appellat. ag
enim bis duplus figura denariu nu efficit
Archa a arcendo uocata. fines enim aq custo
dit eosq; adire prohibet. Terminu dicitu eo q'
tum possessionu fines astringit. hic y q' dri
finium. q' uel reliq limites angusti sunt. y uel
se dilatat. in partib' uel uallis y nominib' desi
gnatis

De mensuris agrorum

Mensura e q' cq'd pondere capacitate longitu
dine latitudine altitudine animoq; finit
Maiores itaq; orbe in partib' partes. in pui
cus pruinciae. in regionib' regiones. in locis
loca. in uiis uias. in ciuitatis ciuitatia. in agis agros. in centu
riis centurias. in iugeris iuga. in climatib'
de in climata. actus. prica. passus gradus
cubitos pedes palmos. uncias y diuiserunt
Tanta enim fuit eorum solertia. hgu e minu
ta pars agestini mensuray. mde uncia
habens digitos tres. palmus aut quatuor
digitos habet. Pes sedecim digitos passus pe
des v. prica passus duos. i. pedes x. Pica
aut aportando dicta q'si porrica. omis enim
p cendes mensure. i corpe s ut palmus
pes passus y reliq sola prica portat. e enim
x. pedu adinstar calamu in lechele in
suramus replu. actus minum e latitudi
ne. pedu in longitudine. cxl. climata
q'q; undiq; usu habet pedes lxxxx ita.
lx lx. actus q' dirat undiq; finit pedib'
cxx. ita xxxx cxx. hc berci ara penne dicit
ab arando sed cxx. actus duplicatus iugu fac
y abeo q' e uictu iugi nomen accepit. Iugum aut
constat longitudine pedu ducinto xl. latitu
dine cxxta cxx cxx. actu. pumie berce stu
dium agru uocat. ccxl porta. tre berci xx pedu
latitudine y lxxx longitudine definit ita
xxx xxx. sub porta e q' in arando exarat q'
defossu e xxx. Iuga galli candetu appellant. in
agris urbanis spacu. c. pedu q'si centaretu
magis' aut pedes c. l. quadratos. ustu can
detu uocant. Porro stadiu ag habet passus
cxxv. i. pedes dcxxv. cui mensura octies con
putata miliariu facit. q' a constat v milia pe
dib'. Centuria aut ag e ducinto iugum q' apt
antiq's a centu iugib' uocabat. s postea dupli
cata nomen pstinu retinuit.

De mensuris

Mensuras uiay nos miliaria dicim. gei
stadia. galli leugas egypti signes pscpa
sagas s aut ppo qq spacio. Miliariu mille passib'
finit. y detu miliariu q'si mille adu habes
pedes v milia. leuga finit passib' mille qn
gintis. Stadiu octaua pars miliarii e constas
passib' cxxv. hc p mu hcute statuisse ducit.
eiq; eo spacio determinasse. q' ipse sub uno spu
confecisse y ae pm stadiu appellasse. quo in fine
respuasse. finit q; constituisse. Via e q' potu re
uehiculu. y ua dicta a uehiculoy incursu
na duos actus capit. ppter eunti u y uenti
entiu uehiculoy i cursu. omis aut ua
aut publica e aut pruata. Publica e q' in solo
publico e q' int actus ppto patet. h aut adma
re aut ad oppida ducit. Pruata e q' uicino
municipio data e. Strata dicta e q'si uulgi
pedib' trita. luciteti strata q' ia uulgi pedibus
detrita uiay. ipa i y de lapidata. i. lapidib' stra
ta p mu aut peni dir lapidib' uel straunsse.
postea romani eas pene pomne orbem dis
posuerunt. ppter rectitudinem tantum. y ne plebs